

Sygn. akt II K 471/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Belchatowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Bartłomiej Niedzielski

Protokolant: st. sekr. sąd. Jadwiga Jankowska

przy udziale Prokuratora: -----

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 18 września i 23 października 2019 r.

sprawy **A. L.** urodzonego (...) w B. syna A. i H. z d. N.

oskarżonego o to, że:

w dniu 25 września 2018 roku w B., woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w postaci kredytu gotówkowego w kwocie 76.088,22 zł przedłożył nierzetelny – przerobiony dokument w postaci decyzji o waloryzacji emerytury ZUS wystawiony na swoje dane osobowe przez co wprowadził przedstawiciela (...) w błąd, co do danych mających istotne znaczenie dla przyznania przedmiotowego kredytu, czym działał na szkodę (...),

to jest o czyn z art. 297 § 1 kk

1. uznaje, że **A. L.** dopuścił się zarzucanego mu czynu wyczerpującego znamiona art. 297 § 1 kk i na podstawie art. 66 § 1 kk oraz art. 67 § 1 kk warunkowo umarza postępowanie karne wobec oskarżonego na okres 1 (jednego) roku próby od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia;
2. na podstawie art. 67 § 3 kk orzeka od **A. L.** na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 1.000 (jednego tysiąca) złotych;
3. pobiera od **A. L.** kwotę 100 (stu) złotych opłaty oraz zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 146,68 zł (stu czterdziestu sześciu złotych i sześćdziesięciu ośmiu groszy) tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków.

Sygn. akt II K 471/19

UZASADNIENIE

W dniu 1 marca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wydał wobec **A. L.** decyzję o waloryzacji emerytury(...), w której ustalił wysokość zwaloryzowanej emerytury z (...) od 1 marca 2018 r. na kwotę 2921,56 zł oraz określił, że wysokość świadczenia do wypłaty wynosi 2405,62 zł miesięcznie.

Powyzsza decyzja została wydana z urzędu w oparciu o wynikający z ustawy wskaźnik waloryzacyjny oraz wygenerowana automatycznie z wykorzystaniem systemu informatycznego stosowanego przez (...).

Po wydaniu ww. decyzji **A. L.** wypłacano świadczenie w kwocie wynikającej z jej treści na rachunki bankowe wskazywane przez niego we wnioskach (początkowo w (...), a od grudnia 2017 r. w(...)).

/ww. decyzja k. 24, zeznania M. P. k. 52-53 i 103 – 106, pismo z (...) Oddział w S. z 14.12.2018 r. k. 4, akta emerytalne nr (...) kop. k. 116/

Decyzja została wydrukowana w Centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. i wysłana do A. L. 22 lub 23 marca 2018 r.

/pisemna informacja z ZUS z 09.10.2019 r. k. 115/

W dniu 25 września 2018 r. A. L. w przedstawicielstwie (...) (punkcie franczyzowym w B.) złożył wniosek o przyznanie kredytu gotówkowego w kwocie 76 088,22 zł. Zadeklarował przy tym dochód z prowadzonej działalności gospodarczej na poziomie 4733,18 zł oraz tytułu emerytury w ZUS-ie w kwocie 2705,62 zł.

/zeznania M. S. k. 46-47 i 125-126, zeznania M. H. k. 8-9 i 127-128/

Na okoliczność wysokości otrzymywanej emerytury oskarżony przedłożył wówczas decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o waloryzacji emerytury (znak: ENP/10/042046315) z dnia 1 marca 2018 r., w której wysokość zwaloryzowanej emerytury z FUS od 1 marca 2018 r. określono na kwotę 3293,21 zł oraz wskazano, że wysokość świadczenia do wypłaty wynosi 2705,62 zł miesięcznie.

/kserokopia ww. decyzji k. 13, zeznania M. S. k. 46-47 i 125-126, zeznania M. H. k. 8-9 i 127-128/

Po otrzymaniu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wniosku A. L. oraz załączonych do niego dokumentów analityk bankowy nabrał podejrzeń odnośnie przedłożonej decyzji waloryzacyjnej i zwrócił się w tym względzie o pomoc do specjalisty z zakresu ryzyka i nadużyć, który potwierdził jego podejrzenia.

/zeznania M. H. k. 8-9 i 127-128/

Ponadto, w celach weryfikacji poproszono A. L. o przedłożenie wyciągu z rachunku bankowego, na który wpływała emerytura.

/zeznania M. S. k. 46-47 i 125-126/

Wniosek A. L. został rozpoznany przez przedstawiciela (...)odmownie.

/zeznania M. S. k. 46-47 i 125-126, zeznania M. H. k. 8-9 i 127-128/

Wykluczyć należy możliwość, aby A. L. otrzymał z (...) decyzję o takiej treści jaką przedłożył ubiegając się o kredyt. Z uwagi na to, że decyzje są generowane przez jednolity w całej Polsce system komputerowy, oskarżony musiał otrzymać decyzję o takiej treści jak wynika w systemie informatycznego (...) – u, tj. określającą wysokość emerytury z (...)od 1 marca 2018 r. na kwotę 2921,56 zł (do wypłaty 2405,62 zł). W decyzji przedłożonej podczas ubiegania się o kredyt kwoty zaliczki na podatek dochodowy oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne zostały podane w wysokościach odpowiadających emeryturze w wysokości 2921,56 zł, a nie w wysokości 3293,21 zł.

/zeznania M. P. k. 52-53 i 103 – 106/

A. L. ma (...) lat; jest (...); uzyskał wykształcenie średnie - techniczne; nie posiada nikogo na utrzymaniu; prowadzi działalność gospodarczą z dochodowością na poziomie ok. (...) zł netto oraz otrzymuje emeryturę w wysokości ok.(...)zł; nie leczy się psychiatrycznie; nie był karany.

/oświadczenie k. 122; informacja o osobie z K. k. 39/

Oskarżony nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Potwierdzał, że ubiegał się o kredyt w (...) i przy tej okazji posłużył się decyzją waloryzacyjną z (...). Stanowczo jednak twierdził, że była to ta sama decyzja, którą otrzymał pocztą w marcu 2018 r. Zaprzeczał, aby on lub ktoś inny ingerował w treść otrzymanego dokumentu. Różnica natomiast musiała według A. L. wynikać z jakiegoś błędu po stronie(...). (k. 33-34 i 123 - 124).

Sąd zważył, co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż oskarżony A. L. dopuścił się zarzucanego mu czynu.

W świetle przeprowadzonych dowodów nie ulegało wątpliwości, że przy okazji wniosku o kredyt w (...) A. L. posłużył się decyzją o waloryzacji emerytury (znak: (...)) z dnia 1 marca 2018 r., w której wysokość zwaloryzowanej emerytury z (...) od 1 marca 2018 r. określono na kwotę (...) zł oraz wskazano, że wysokość świadczenia do wypłaty wynosi (...) zł miesięcznie. Problem polegał natomiast na tym, czy oskarżony miał przy tym świadomość, że wymieniona decyzja jest przerobiona?

W przekonaniu Sądu A. L. musiał mieć świadomość powyższego, zaś zaprzeczanie temu i twierdzenie, iż błąd musiał leżeć po stronie jakiegoś pracownika (...) stanowi przyjętą przez oskarżonego linię obrony.

Powyższy wniosek wynika przede wszystkim z tego, że wykluczyć należy, iż do A. L. wysłano inną decyzję niż o takiej treści jaką później ponownie wydrukowano z systemu. Wszystkie bowiem decyzje są generowane automatycznie przy wykorzystaniu urządzeń teleinformatycznych(...). Tym samym wykluczyć należy tu jakikolwiek błąd ludzki, gdyż przeliczeń wysokości świadczeń emerytalnych dokonuje tak naprawdę program komputerowy. Na jego podstawie jest drukowana następnie decyzja w formie papierowej i wysyłana do świadczeniobiorcy. Nie ma tu zatem miejsca na jakiegokolwiek przekłamanie, czy rozbieżności i decyzja wysyłana do osoby uprawnionej zawsze pozostaje w zgodzie z danymi z systemu. Poza tym, nawet gdyby założyć, że z jakichś przyczyn zawyżono wysokość świadczenia, to automatycznie przeliczeniu uległy też pozostałe wartości wskazywane w decyzji tzn. wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne i zaliczki na podatek dochodowy. W decyzji tymczasem, którą posłużył się A. L. przy ubieganiu się o kredyt wymienione wartości pozostały bez zmian, czyli w wysokościach odpowiadających wysokości emerytury wynikającej z programu wykorzystywanego przez (...). Oznacza to, że musiało dojść do podrobienia oryginalnej decyzji w ten sposób, że zawyżono kwotę świadczenia, które następnie przemnożono o wskaźnik waloryzacji otrzymując wyższą jego wartość niż w rzeczywistości oraz zawyżając wysokość kwoty do wypłaty o równe 300 zł. W związku z tym, że decyzje wysyłane do świadczeniobiorców są drukowane na zwykłej kartce papieru i nie zawierają specjalnych zabezpieczeń, ani wyszukanej szaty graficznej, zmiana kilku kwot na obrazie zeskanowanej oryginalnej decyzji i ponowne jej wydrukowanie nie stanowi większego problemu. Oczywiście można wątpić w to, czy A. L. z racji swojego zaawansowanego wieku i jedynie elementarnej znajomości obsługi programów komputerowych mógł to uczynić, jednakże z pewnością musiał mieć tego świadomość. Z punktu widzenia bowiem doświadczenia życiowego, oskarżony z pewnością doskonale zdawał sobie sprawę z tego w jakiej wysokości otrzymuje świadczenie. Wpływało ono przecież na rachunek bankowy, a co jak co, ale wysokość regularnych wpływów na konto z tytułu emerytury musiała być dokładnie znana oskarżonemu. Były to przecież środki na życie, które co miesiąc zasilały rachunek A. L. i tym samym na pewno zorientowałyby się wcześniej, że są one niższe niż kwota, która rzekomo miała wynikać z decyzji. Ponadto zaś, gdyby nawet założyć, że oskarżony nie zapoznał się dokładnie z treścią decyzji waloryzacyjnej, to z racji tej właśnie nieświadomości, we wniosku o kredyt zadeklarowałby rzeczywistą wysokość emerytury - w kwocie, która wpływa na jego konto, a nie w wysokości wynikającej z podrobionej decyzji. Taki natomiast stan rzeczy wskazuje w sposób oczywisty, że oskarżony musiał mieć świadomość, że posługuje się podrobioną decyzją.

W związku z powyższym, Sąd oceniając dowody o charakterze osobowym doszedł do przekonania, że na wiarę zasługiwały zeznania M. P., M. S. oraz M. H., a także P. M., zaś wyjaśnienia oskarżonego w zakresie, w którym zaprzeczał on świadomości posługiwania się podrobioną decyzją nie polegały na prawdzie. W świetle bowiem zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, przerzucanie odpowiedzialności na jakiegoś pracownika (...) jawi się tylko i wyłącznie jako przyjęta przez oskarżonego linia obrony.

Poza decyzją, którą posługiwał się oskarżony w przedstawicielstwie banku za wiarygodną uznano treść dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz akta emerytalne, gdyż zostały one wydane przez uprawnione do tego organy oraz stwierdzają okoliczności niekwestionowane w toku postępowania.

W świetle dokonanej oceny materiału dowodowego oraz poczynionych na jej podstawie ustaleń faktycznych okoliczności popełnienia przez oskarżonego czynu zabronionego nie budzą najmniejszych wątpliwości i dlatego Sąd przyjął, że A. L. w dniu 25 września 2018 roku w B., woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w

postaci kredytu gotówkowego w kwocie 76.088,22 zł przedłożył nierzetelny – przerobiony dokument w postaci decyzji o waloryzacji emerytury ZUS wystawiony na swoje dane osobowe przez co wprowadził przedstawiciela (...)w błąd, co do danych mających istotne znaczenie dla przyznania przedmiotowego kredytu, czym działał na szkodę (...) przez co wyczerpał dyspozycję art. 297 § 1 kk.

W art. 297 § 1 kk określony został występki oszustwa kredytowego, za który odpowiada ten kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia.

W świetle ustalonego stanu faktycznego, nie ulega wątpliwości, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił dyspozycję przytoczonego powyżej przepisu. W celu, bowiem uzyskania kredytu przedłożył podrobiony dokument w postaci decyzji o waloryzacji emerytury, który dotyczył wysokości otrzymywanej emerytury, a więc niewątpliwie okoliczności mających istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego.

Zdaniem Sądu stopień winy jednak oskarżonego oraz społeczna szkodliwość jego czynu nie są znaczne. Na uwadze należało bowiem mieć, iż zawyżenie wysokości emerytury dotyczyło jedynie kwoty 300 zł, zaś zasadniczym źródłem dochodu oskarżonego były przychody z działalności gospodarczej na poziomie niecałych 5.000 zł, które nie zostały zakwestionowane.

W tym stanie rzeczy, Sąd uznał, że w oparciu o art. 66 § 1 kk oraz art. 67 § 1 kk zasadnym jest warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec A. L. na okres 1 roku próby.

Oskarżony nie był dotychczas karany, nie wchodził w konflikt z prawem, prowadzi ustabilizowany i dotychczas nienaganny tryb życia. Okoliczności te pozwalają przyjąć, że właściwości i warunki osobiste A. L. oraz dotychczasowy sposób jego życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania oskarżony będzie przestrzegać porządku prawnego, a w szczególności nie popełni nowego przestępstwa.

W oparciu o art. 67 § 3 kk Sąd orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 1000 zł.

W przekonaniu Sądu powyższy warunek orzeczonej probacji jest adekwatny do przypisanego A. L. czynu oraz należycie zmotywuje oskarżonego do przestrzegania prawa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 629 kpk i zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 zł tytułem opłaty (por. art. 7 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych Dz. U. z 1983r. Nr 229 poz. 2272 z późn. zm.) oraz kwotę 146,68 zł tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków, na którą to sumę składają się: 30 zł tytułem opłaty za uzyskanie informacji o osobie z KRK, 40 zł tytułem zryczałtowanych kosztów doręczeń w postępowaniu przygotowawczym oraz sądowym oraz 76,68 zł tytułem wynagrodzenia kuratora.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w wyroku z 30 października 2019 r.